

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy
Protokolant:	Małgorzata Skirło

po rozpoznaniu w dniu 17 listopada 2015 r. w Gliwicach

sprawy P. N. (N.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania P. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 27 marca 2015 r. **nr** (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu P. N. prawo do emerytury od lutego 2015 r.;
2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz odwołującego kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Jolanta Łanowy

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 marca 2015r. – Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił P. N. prawa do emerytury. Decyzję wydano w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. – w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. W uzasadnieniu decyzji wskazano, iż na podstawie przedłożonych do wniosku dowodów organ rentowy uznał za udowodnione na dzień 31.12.1998r. okresy składkowe i nieskładkowe w rozmiarze co najmniej 25 lat, natomiast do pracy w warunkach szczególnych organ rentowy zaliczył okres 3 lat, 11 m-cy i 5 dni, tj. okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w B. jako ślusarz pod ziemią od 8.09.1989r. do 25.08.1993r., do pracy w warunkach szczególnych nie zaliczono okresu zatrudnienia od 25.08.1970r. do 28.07.1984r. w Państwowym Ośrodku (...) w M. , a także okresu zatrudnienia od 30.07. (...) do 31.10.1984r., od 1.12.1984r. do 31.05.1985r., od 1.07.1985r. do 30.08.1989r. w Zakładzie Produkcji (...), gdyż wnioskodawca nie przedłożył za te okresy świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Odwołanie od tej decyzji wniósł P. N., domagał się jej zmiany i przyznania mu prawa do emerytury od miesiąca złożenia wniosku. Wskazał, iż w spornych okresach pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku spawacza, a nadto domagał się zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Wskazał, iż nie posiada świadectwa pracy w warunkach szczególnych za sporne okresy, ale fakt pracy na stanowisku spawacza może udowodnić w drodze dowodu z zeznań świadków.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji. Ponadto wskazano, iż ze świadectwa pracy wystawionego przez Zakład Produkcji (...) wynika, iż był zatrudniony na stanowisku ślusarza-spawacza.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Odwołujący P. N. urodził się (...).

Nie był członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego.

W dniu 20 lutego 2015r. odwołujący złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. wniosek o prawo do emerytury w związku z pracą w warunkach szczególnych.

Po przeanalizowaniu sprawy organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję, uznał za udowodnione na dzień 31.12.1998r. okresy składkowe w rozmiarze 26 lat, 11 m-cy i 12 dni, oraz nieskładkowe w rozmiarze 15 dni, do pracy w warunkach szczególnych organ rentowy zaliczył okres 3 lat, 11 m-cy i 5 dni, tj. okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w B. jako ślusarz pod ziemią od 8.09.1989r. do 25.08.1993r., do pracy w warunkach szczególnych nie zaliczono natomiast okresu zatrudnienia od 25.08.1970r. do 28.07.1984r. w Państwowym Ośrodku (...), a także okresu zatrudnienia od 30.07. (...) do 31.10.1984r., od 1.12.1984r. do 31.05.1985r., od 1.07.1985r. do 30.08.1989r. w Zakładzie Produkcji (...), gdyż odwołujący nie przedłożył za te okresy świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Odwołujący twierdził, iż w spornych okresach pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku spawacza.

Odwołujący P. N. z zawodu jest ślusarzem.

Odwołujący legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. ponad 25 letnim stażem pracy.

W Państwowym Ośrodku (...) w M. odwołujący podjął pracę w dniu 25.08.1970r., zatrudniony był do dnia 28.07.1984r. Początkowo wykonywał prace ślusarza, zgodnie ze swoim wykształceniem, po ukończeniu kursu spawacza i nabyciu uprawnień spawalniczych w dniu 27.04.1974r. prace podjął na stanowisku spawacza. Na stanowisku spawacza odwołujący pracował do końca zatrudnienia w tym zakładzie, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W okresie od 1972r. do 1973r. odbywał zasadniczą służbę wojskową. Po zakończeniu służby wojskowej, ponownie podjął pracę w Państwowym Ośrodku (...) w M. na stanowisku spawacza. Zakład ten zajmował się wykonywaniem różnego rodzaju konstrukcji stalowych i wiat. W zakładzie pracowało około (...) pracowników, w tym około 5-6 spawaczy. Z świadectwa pracy z dnia 29.08.1989r. wystawionego przez Państwowy Ośrodek (...) w M. wynika, iż odwołujący ostatnio był zatrudniony na stanowisku spawacza. Ponadto w aktach osobowych znajdują się angaże od 1974r., w których stanowisko odwołującego określono jako spawacz. Razem z odwołującym w tym zakładzie od 1979r. do 1985r. pracował M. S., prace podjął na stanowisku mistrza. Świadek M. S. zeznał, iż kiedy podjął pracę w tym zakładzie to odwołujący już tam pracował, na stanowisku spawacza i nie był kierowany do innych prac.

W okresie od 30 lipca 1984r. do 30.08.1989r. odwołujący był zatrudniony w Zakładzie Produkcji (...), którego właścicielami byli W. G. i J. G.. Przy czym w spornych okresach tj. od 30.07. (...) do 31.10.1984r., od 1.12.1984r. do 31.05.1985r., od 1.07.1985r. do 30.08.1989r. – zatrudniony był w pełnym wymiarze czasu pracy.

Zakład ten zajmował się produkcją naczep do przewozu koni. W zakładzie pracowało 5 spawaczy, tworzyli jedną brygadę i odwołujący był zatrudniony w tej brygadzie. Stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował tylko i

wyłącznie wykonując prace spawalnicze. Okoliczności te potwierdził świadek W. G., współwłaściciel zakładu. Zeznał, iż spawaczy nie było wielu, ich praca była cenna dla zakładu, dlatego nie byli kierowani do innych prac.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o akta osobowe, akta organu rentowego, zeznania świadków : M. S. i W. G., oraz przesłuchania stron.

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz na rozstrzygnięcie sprawy. W szczególności Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom świadków i wyjaśnieniom ubezpieczonego, gdyż są spójne i wzajemnie się potwierdzają. Należy również podkreślić, że zarówno świadkowie, jak i sam ubezpieczony precyzyjnie i w sposób nie budzący wątpliwości określili charakter pracy odwoływającego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl 184 ust 2 ustawy emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W zakresie określenia wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 32 ust. 1 ww. ustawy, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których ubezpieczonym przysługuje prawo do emerytury art. 32 ust. 4 odsyła do uregulowań Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.).

W myśl § 3 i 4 rozporządzenia, pracownik który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w załączonym do rozporządzenia wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn
2. ma wymagany 25 letni okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia, określone zostały prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego. W myśl działu XIV pkt 12 wykazu A określającego prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego, a stanowiącego Załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych

w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze do takich prac należą: prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym i atomowodorowym.

Natomiast jak stanowi § 1, ust 1 i 2 rozporządzenie stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, zwanych dalej "wykazami". Właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie pozostawało ustalenie, czy ubezpieczony spełnia przesłanki do nabycia emerytury wcześniejszej z tytułu pracy w warunkach szczególnych po ukończeniu 60 roku życia.

Warunkiem nabycia uprawnień emerytalnych według art. 184 jest spełnienie przesłanki stażu przed dniem 1 stycznia 1999r. Brak w treści art. 184 przesłanki końcowej daty spełnienia pozostałych warunków nabycia uprawnień emerytalnych (tj. na dzień 31 grudnia 2008r.) powoduje, że ubezpieczeni, którzy w chwili wejścia w życie ustawy o emeryturach rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych posiadali wymagany okres ubezpieczenia (szczególny i zwykły), mogą realizować prawo do emerytury na starych zasadach po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w art. 32 również po dniu 31 grudnia 2008r. oraz nieprzystąpieniu do OFE albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Wszystkie przesłanki muszą zostać spełnione łącznie.

Należy podkreślić, że okres zatrudnienia może być zaliczony do pracy w warunkach szczególnych, gdy pracownik faktycznie wykonywał prace objęte wykazem prac uprawniających do wcześniejszej emerytury, pomimo że stanowisko jakie mu formalnie przypisano nie jest wymienione w wykazie. Wymieniony wyżej wykaz A nie określa bowiem stanowisk pracy, ale definiuje rodzaj prac, które są uważane za wykonywane w szczególnych warunkach. Decydujące znaczenie dla zakwalifikowania pracy jako realizowanej w szczególnych warunkach ma nie nazwa zajmowanego stanowiska, ale rodzaj, charakter i warunki pracy.

Według oceny Sądu postępowanie dowodowe przeprowadzone w tej konkretnej sprawie wykazało, że ubezpieczony P. N. w dacie złożenia wniosku o emeryturę miał ukończone 60 lat, nie był członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego i na dzień 31 grudnia 1998r. udowodnił łącznie ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym ponad 15 lat pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach. Nie budzi wątpliwości Sądu, że praca ubezpieczonego w spornych okresach tj. : od 25.08.1970r. do 28.07.1984r. w Państwowym Ośrodku (...) w M. , a także od 30.07. (...) do 31.10.1984r., od 1.12.1984r. do 31.05.1985r., od 1.07.1985r. do 30.08.1989r. w Zakładzie Produkcji (...), na stanowisku spawacza była faktycznie pracą w warunkach szczególnych określoną w wykazie A, dziale XIV :

- poz. 12, tj. pracą przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym i atomowodorowym.

Organ rentowy nie uwzględnił odwołującemu spornego okresu pracy, argumentując, iż w odwołujący nie przedstawił świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Trzeba jednak podkreślić, iż w myśl z ugruntowanego już stanowiskiem judykatury i doktryny „sądy pracy i ubezpieczeń społecznych rozpoznając sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych dokonują kontroli zgodności decyzji administracyjnych wydanych w tych sprawach z prawem w trybie odrębnym określonym w kodeksie postępowania cywilnego, w którym to trybie **nie obowiązują ograniczenia dowodowe obowiązujące w postępowaniu administracyjnym toczącym się przed organami rentowymi**” (vide – wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 kwietnia 1996r., sygn. akt III AUr 235/96, Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 1997r., nr 1, poz. 2). Z kolei w wyroku z dnia 25 lipca 1997r. sygn. akt II UKN 186/97 Sąd Najwyższy stwierdził, że: „W postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia, co do środków dowodowych

stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty określone w § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1984r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.)”(OSNP z 1998r, Nr11, poz. 342).

Tak więc w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych mogą być przeprowadzane wszelkie dowody zmierzające do prawidłowego rozstrzygnięcia, w tym dokumentacja osobowa, czy zeznania świadków.

Z powyższych przyczyn, Sąd stwierdził, że ubezpieczony nabył prawo do spornego świadczenia emerytalnego w dacie złożenia wniosku..

Biorąc wszystkie powyższe względy pod uwagę, Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł, jak w pierwszym punkcie wyroku. O kosztach orzeczono po myśli art. 98 k.p.c. w związku z § 11 ust 2 i § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.) w punkcie drugim orzeczenia.

(-) SSO Jolanta Łanowy